

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Saksbehandler: *ANY*

Vår ref.:
2001/04962 - *7*

Arkivnr.:
371.2

Deres ref.:
01/1886 FM ToM

Dato:
31. januar 2003

GJENNOMFØRING AV DIREKTIV 2001/17/EF I NORSK RETT

Det vises til tidligere korrespondanse i saken, senest Finansdepartementets brev til Kredittilsynet datert 7. oktober 2002. Kredittilsynet beklager at departementets henvendelse ikke er blitt besvart tidligere.

Vedlagt følger utkast til høringsnotat som vil kunne gjennomføre de regelverksendringer i norsk rett som Kredittilsynet antar er nødvendig for å sikre gjennomføring av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/17/EF.

Når det gjelder spørsmålet om direktivets forhold til den alminnelige konkurslovgivningen, vises det til brev fra Kredittilsynet til Finansdepartementet datert 2. august 2001, vedrørende foreleggelse for Justisdepartementet som forvalter konkursloven og dekningsloven. Høringsnotatet som følger vedlagt inneholder ikke nærmere vurderinger av om direktivet får virkning på den alminnelige konkurslovgivningen.

Med hilsen

Erik Lind Iversen

Erik Lind Iversen

Hanne Myre
Hanne Myre

Vedlegg

KREDITILSYNET

200104962

Dato: 31. januar 2003
Til: Finansdepartementet
Fra: Kredittilsynet

Utkast til høringsnotat for gjennomføring av direktiv om reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper

1. Bakgrunn

Direktiv 2001/17/EF av 19. mars 2001 om reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper ble vedtatt av Rådet 10. oktober 2000 og godkjent av Europa Parlamentet 15. februar 2001. Medlemsstatene har frist frem til 20. april 2003 på å gjennomføre direktivet.

Direktivet gjelder for forsikringsselskaper. Et tilsvarende direktiv er utarbeidet for kredittinstitusjoner, jf. Rådskdirektiv 2001/24/EF av 4. april 2001 om reorganisering og avvikling av kredittinstitusjoner.

Formålet med direktivet er å gi regler om fortrinnsrett for forsikringskrav ved reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper. Videre er formålet å gi regler som sikrer en rettferdig gjennomføring av disse prosessene, uavhengig av hvor forsikringstaker, forsikrede eller andre kreditorer bor eller er etablert innen EU/EØS.

Direktivet er inndelt i fire deler. Del I inneholder bestemmelser om anvendelsesområdet og definisjoner. Reglene i Del II i direktivet gjelder såkalte reorganiseringstiltak. Med reorganiseringstiltak menes tiltak med formål å bevare eller sikre soliditeten til et forsikringsselskap, når vedtaket har virkning på eksisterende rettigheter til andre enn forsikringsselskapet selv. Reglene i del III gjelder ved avviklingstiltak for forsikringsselskaper. Del IV gir felles lovvalgsregler for reorganiseringstiltak og avviklingstiltak for forsikringsselskaper.

Direktivet om reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper bygger på tre hovedprinsipper, ("unity", "universality" og "non-discrimination").

Det første prinsippet ("unity") går ut på at det er hjemlandet som skal ha enekompetanse til å bestemme hvilke reorganiseringstiltak som skal iverksettes overfor forsikringsselskapet, og til å beslutte hvordan avvikling av et forsikringsselskap skal skje. Tiltak som iverksettes av hjemlandets myndigheter skal ha rettsvirkninger i hele EØS-området. Andre lands myndigheter er avskåret fra å kunne iverksette slike tiltak selv om forsikringsselskapet driver virksomhet gjennom filial på deres territorium. Direktivet tar ikke sikte på å harmonisere medlemslandenes regler for reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper. Det er i utgangspunktet hjemlandets regler som skal anvendes. For enkelte kontraktstyper spesifiseres det imidlertid i direktivet hvilke lands rett som skal anvendes. Dette gjelder arbeidskontrakter

som skal følge det lands lovgivning som gjelder for avtalen. Videre skal nærmere angitte rettigheter i fast eiendom, skip eller luftfartøy som er registrert i et offentlig register, være underlagt det lands lovgivning der eiendommen er registrert. Direktivet har bestemmelser om forholdet til kreditorer med særlige rettigheter, herunder panterettigheter, motregningsrett, m.v.

Selv om det ikke skal skje en harmonisering av regelverket for reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper, har direktivet bestemmelser om hvilke forhold som skal være regulert i medlemslandenes lovgivning knyttet til avvikling av forsikringsselskaper. Blant annet er det krav om at det skal foreligge prosedyreregler for gjennomføringen av avviklingen slik som fordringsprøvelse og utlodning, herunder motregningsregler, omstøtelsesregler m.v. Videre skal forholdet til løpende forsikringskontrakter være regulert, og hvordan omkostningene til avviklingen skal dekkes.

På ett punkt innebærer imidlertid direktivet en harmonisering av regelverket for avvikling av forsikringsselskaper. Artikkel 10 gir regler om fortrinnsrett for forsikringskrav ved gjennomføring av avviklingstiltak. Bestemmelsen åpner for to alternative metoder for å sikre forsikringskravene fortrinnsrett. Det ene alternativet er å gi forsikringskravene en absolutt fortrinnsrett foran alle andre krav. Det andre alternativet er å gi forsikringskravene fortrinnsrett, med unntak av de fordringer som er uttømmende oppregnet i artikkel 10 første ledd bokstav b) i direktivet. Dette gjelder fordringer fra arbeidstakere som følger av arbeidsavtaler og arbeidsforhold, skattekrav fra offentlige organer, fordringer fra sosiale sikringsordninger og fordringer vedrørende aktivaer som er omfattet av en tinglig rettighet.

Det andre hovedprinsippet ("universality") fastslår at alle forsikringsselskapers eiendeler og forpliktelser skal inkluderes i de tiltak som iverksettes, også de som kan relateres til forsikringsselskapets filial i et annet medlemsland.

Det tredje hovedprinsippet ("non-discrimination") går ut på at alle likestilte krav skal behandles likt, uavhengig av kreditorenes nasjonalitet og bosted/forretningssted.

For å sikre en gjennomføring av hovedprinsippene, og da særlig likebehandlingsprinsippet ("non-discrimination"), inneholder direktivet krav om informasjon og publikasjon mv. Del II og III i direktivet gir bl.a. regler om:

- informasjon til andre tilsynsmyndigheter ved reorganiseringstiltak og avviklingstiltak
- kunngjøring av vedtaket om reorganiseringstiltak og avviklingstiltak i De Europeiske Fellesskapers Tidende
- varsel og informasjon til kjente kreditorer ved avviklingstiltak
- regelmessig informasjon til kreditorer ved avviklingstiltak
- krav til form og språk.

2. Gjeldende rett

Lov av 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v av finansinstitusjoner (sikringsloven) er den sentrale lov som regulerer det direktivet definerer som reorganiseringstiltak og avviklingstiltak. Videre omfattes reglene i lov av 10.

juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 7-3 (krav til kapitaldekning), § 7-4 (kapitalforvaltning) og kapittel 10 (avvikling og fusjon) av direktivets anvendelsesområde.

2.1 Reorganiseringstiltak

Som nevnt ovenfor er reorganiseringstiltak definert som vedtak med formål å bevare eller sikre soliditeten til et forsikringselskap, når vedtaket har virkning på eksisterende rettigheter til andre enn forsikringselskapet selv.

Som eksempler på reorganiseringstiltak nevner definisjonsbestemmelsen i artikkel 2 bokstav c) vedtak som kan innebære "betalingsstopp", utsettelse av tvangfullbyrdelse eller nedsettelse av fordringer. I fortalens punkt 3 nevnes videre tiltak i samsvar med artikkel 20 i første skadeforsikringsdirektiv og artikkel 24 i første livdirektiv. Disse bestemmelsene krever at tilsynsmyndigheten i selskapets hjemland skal ha hjemmel til å begrense eller forby selskapets frie råderett over dets eiendeler i nærmere angitte situasjoner. Bestemmelsen er implementert i solvensmarginforskriftene av 19. mai 1995 nr. 481 og 482 som er fastsatt med hjemmel i forsikringsvirksomhetsloven i § 7-3.

Sikringslovens kapittel 3 gir bestemmelser om hva som skal skje dersom et forsikringselskap får betalings- eller soliditetsproblemer. Kapittel 3 inneholder en rekke inngrepshjemler rettet mot selskap med ulike soliditetsproblemer. §§ 3-5 og 3-6 i sikringsloven inneholder bl.a. bestemmelser om at Kongen i nærmere angitte situasjoner kan stille krav om nedsetting av aksjekapital, grunnfondsbeviskapital og ansvarlig lånekapital. Dette er vedtak som kan falle inn under definisjonen av reorganisering etter direktivet. For øvrig kan det helt unntaksvis være aktuelt å treffe vedtak i henhold til sikringsloven § 3-2 andre ledd bokstav c) som faller inn under definisjonen. I medhold av denne bestemmelsen kan Kredittilsynet fastsette vilkår som anses nødvendige for å sikre at den videre virksomhet i et forsikringselskap blir drevet på betryggende økonomisk og for øvrig forsvarlig måte. Det må forutsettes at Kredittilsynet foretar en konkret vurdering av om vedtaket berører tredjemanns rettigheter i den enkelte sak.

Forsikringselskaper kan settes under offentlig administrasjon etter bestemmelsene i sikringsloven kapittel 4. Offentlig administrasjon kan få tre mulige utfall; forsikringselskapet kan bli satt i fri virksomhet, virksomheten kan slutes sammen med, eller overføres til et annet forsikringselskap eller selskapet kan avvikles. Kredittilsynet er av den oppfatning at et vedtak om offentlig administrasjon i utgangspunktet vil falle inn under definisjonen av reorganiseringstiltak. Dersom det treffes vedtak om avvikling av selskapet er det imidlertid et avviklingstiltak etter direktivet. Videre antar Kredittilsynet at vedtak om nedsettelse av krav etter § 4-9 annet ledd i sikringsloven vil falle inn under definisjonen av avviklingstiltak, se nedenfor under punkt 2.2. Dersom offentlig administrasjon fører til et annet vedtak enn de ovennevnte vil det imidlertid være reglene om reorganisering som kommer til anvendelse.

Som nevnt ovenfor gir forsikringsvirksomhetsloven § 7-3 hjemmel for å pålegge selskapet å foreta bestemte disposisjoner med sikte på å oppfylle kravene til kapitaldekning. Pålegg i henhold til § 7-3 vil kunne falle under definisjonen av reorganisering så fremt pålegget har virkning for eksisterende rettigheter til andre enn forsikringselskapet selv. Normalt vil ikke pålegg truffet med hjemmel i denne lovbestemmelse være reorganiseringsvedtak, da påleggene som regel ikke har virkning for tredjemenn. Direktivet nevner imidlertid vedtak

som begrenser eller forbyr selskapets frie råderett over dets eiendeler som eksempler på reorganiseringstiltak. Det kan med andre ord rent teoretisk tenkes situasjoner hvor det kan være behov for å treffe vedtak med hjemmel i § 7-3 med forskrifter, om midlertidig betalingsstopp eller salgsforbud som kan berøre forsikringstakere eller andre av selskapets kreditorer. Det må forutsettes at Kredittilsynet foretar en konkret vurdering av om vedtaket berører tredjemanns rettigheter i den enkelte sak.

Det fremgår av artikkel 5 og 6 i direktivet at tilsynsmyndighetene i de andre EØS-landene skal informeres om reorganiseringstiltak, videre skal et utdrag av vedtaket kunngjøres i De Europeiske Fellesskapers Tidende.

De norske reglene inneholder ingen eksplisitte regler om informasjon eller kunngjøring av disse vedtakene. Kredittilsynet har derfor utformet en forskrift som gjennomfører direktivets krav. Forslaget følger som vedlegg 1.

2.2 Avviklingstiltak

Med avviklingstiltak menes i direktivet frivillig og tvungen avvikling av forsikringsselskaper.

Reglene om *tvungen* avvikling av forsikringsselskaper følger av sikringsloven kapittel 4. Det følger av sikringsloven § 4-2 at gjeldsforhandling eller konkurs etter konkursloven ikke kan åpnes i forsikringsselskaper. Forsikringsselskaper kan imidlertid settes under offentlig administrasjon etter bestemmelsene i sikringsloven kapittel 4. Del I gjelder ved administrasjon av alle finansinstitusjoner, mens del II i dette kapittel inneholder enkelte særregler for forsikringsselskap.

Et vedtak om offentlig administrasjon innebærer ikke nødvendigvis et vedtak om avvikling av forsikringsselskapet. Offentlig administrasjon kan få tre mulige utfall; forsikringsselskapet kan bli satt i fri virksomhet, virksomheten kan slutes sammen med, eller overføres til et annet forsikringsselskap eller selskapet kan avvikles. Kredittilsynet er av den oppfatning at et vedtak om offentlig administrasjon i utgangspunktet vil falle inn under definisjonen av reorganiseringstiltak. Dersom det treffes vedtak om avvikling av selskapet er det imidlertid et avviklingstiltak etter direktivet. Videre antar Kredittilsynet at vedtak om nedsettelse av krav etter § 4-9 annet ledd i sikringsloven vil falle inn under definisjonen av avviklingstiltak. Årsaken til dette er at definisjonen av avviklingstiltak i artikkel 2 d) i direktivet også inkluderer tvangsakkord. Etter de norske regler kan det ikke besluttes tvangsakkord i et forsikringsselskap. Nedsettelse av krav § 4-9 annet ledd i sikringsloven får imidlertid samme virkning som en tvangsakkord, noe som taler for at vedtak etter denne bestemmelsen bør behandles som et avviklingstiltak. Dette innebærer at kjente kreditorer skal underrettes i disse tilfellene. Det samme spørsmålet kan stilles ved nedsettelse av krav etter § 4-13 første ledd i sikringsloven.

Direktivet stiller krav om at myndighetene ved avviklingstiltak skal informere tilsynsmyndighetene i de andre EØS-landene (artikkel 8), at det skal foretas kunngjøring i Det Europeiske Fellesskaps Tidende (artikkel 14) og kjente kreditorer skal underrettes (artikkel 15).

Kravet om informasjon til de øvrige tilsynsmyndigheter følger nok allerede av samarbeidsprotokollen. Kredittilsynet er likevel av den oppfatning at det ved gjennomføring av direktivet bør inntas en bestemmelse om dette i forskriftsform.

Plikten til å kunngjøre vedtak om offentlig administrasjon følger av sikringsloven § 4-5 tredje ledd hvor det fremgår at vedtaket ”tinglyses i de rettskretser der institusjonen har fast eiendom. Vedtaket skal også kunngjøres i Norsk Lysingsblad...”. Da direktivet i tillegg stiller krav til kunngjøring i Det Europeiske Fellesskaps Tidende, må dette gjennomføres i norsk rett.

Når det gjelder informasjon til kjente kreditorer gir sikringsloven § 4-10 andre ledd konkursloven kapittel VIII flg. tilsvarende anvendelse så langt reglene passer. Konkursloven § 78 tredje ledd fastsetter at alle kjente fordringshavere skal informeres. Innholdet i denne informasjonen tilfredsstiller i hovedsak de krav til informasjon som følger av direktivets bestemmelser om dette. Det innebærer at kjente kreditorer får tilstrekkelig informasjon i de tilfeller offentlig administrasjon fører til avvikling. Det er ingen bestemmelse som eksplisitt fastsetter informasjonsplikt når offentlig administrasjon får ett av de andre utfallene. Det fremgår imidlertid av § 4-7 tredje ledd at Kredittilsynet fastsetter retningslinjer for administrasjonsstyrets arbeid. Slike retningslinjer vil kunne inneholde regler om informasjon til kjente kreditorer.

Til tross for at Kredittilsynet mener informasjonsplikten overfor kjente kreditorer i direktivet er oppfylt, finner vi det likevel hensiktsmessig å ta inn en bestemmelse om dette i forskriften for å sikre sammenheng i regelverket.

Regler om *frivillig* avvikling av forsikringsselskap er regulert i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 10. Vedtak om avvikling av forsikringsselskap krever godkjenning av Finansdepartementet, som etter vanlige forvaltningsrettslige regler kan sette saklige vilkår for samtykke.

Det følger av forsikringsvirksomhetsloven § 10-1 at kapittel 16 i aksjeloven om oppløsning og avvikling av aksjeselskap gjelder også ved avvikling av gjensidige forsikringsselskap. Når selskapet er besluttet avvirket skal generalforsamlingen velge et avviklingsstyre. Foretaksregisteret skal kunngjøre beslutningen om å oppløse selskapet. Kunngjøringen skal bl.a. inneholde et kreditorvarsel. Det følger videre av § 16-4 i aksjeloven at avviklingsstyret så vidt mulig skal varsle alle kreditorer med kjent adresse. Det kan ikke være tvil om at dette også gjelder utenlandske kreditorer. På denne bakgrunn vil forslaget til forskrift utover de plikter som pålegges Kredittilsynet, kun inneholde en uttrykkelig presisering av at alle kreditorene innen EØS skal motta et kreditorvarsel, samt stille visse krav til innholdet av varslene og pålegge selskapet å holde kreditorene regelmessig orientert.

2.3 Fortrinnsrett for forsikringskrav

Artikkel 10 i direktivet gir regler om fortrinnsrett for forsikringskrav ved gjennomføring av avviklingstiltak. Bestemmelsen åpner for to alternative metoder. Det ene alternativet er å gi forsikringskravene en absolutt fortrinnsrett foran alle andre krav. Et medlemsland som benytter seg av dette alternativ må ha eller innføre et krav om at forsikringsselskapet skal føre et særlig register over de eiendeler som dekker de forsikringsmessige avsetninger som selskapet må ajourføre til enhver tid. Det andre alternativet er å gi forsikringskravene

fortrinnsrett, med mulig unntak av de fordringer som er uttømmende oppregnet i direktivets artikkel 10 bokstav b).

Et av de mulige unntak fra fortrinnsretten som er angitt i direktivet, er fordringer knyttet til eiendeler som er omfattet av tinglige rettigheter. (På engelsk: *claims on assets subject to right in rem*. På dansk: *fordringer vedrørende aktiver, som er omfattet af en tinglig rettighet*).

De norske reglene om fortrinnsrett ved *tvungen* avvikling fremgår av sikringsloven § 4-11 annet og tredje ledd. Bestemmelsen gir forsikringskrav fortrinnsrett før alle andre fordringer enn massefordringer. Det antas imidlertid at også panterrettigheter og eventuelle andre særlige rettigheter i forsikringsselskapets eiendeler må innfris og derved dekkes før forsikringskravene. Kredittilsynet er av den oppfatning at det ikke foreligger motstrid mellom direktivet og sikringslovens regler om fortrinnsrett. Da både massefordringer, panterrettigheter og andre særlige tinglige rettigheter faller inn under den uttømmende opplistingen i artikkel 10 første ledd b), tilfredsstiller de norske reglene det andre alternativet som angis i direktivet.

Artikkel 12 stiller krav om at de fordringer som kan dekkes før forsikringskrav i henhold til artikkel 10 (1) litra b til enhver tid skal motsvares av aktivær som omhandlet i artikkel 21 i direktiv 92/49/EØF og artikkel 21 i direktiv 92/96/EØF (artikkel 23 i nytt samlet livdirektiv, Rdir 2003/83/EØF). Artikkel 21 i tredje skadeforsikringsdirektiv og tredje livsforsikringsdirektiv er implementert i § 6 i forskrift av 23. april 1997 nr. 377 om forsikringsselskapers kapitalforvaltning. Bestemmelsen angir hvilke typer eiendeler selskapet kan dekke sine forsikringsmessige avsetninger med. Artikkel 12 nødvendiggjør dermed en tilføyelse i kapitalforvaltningsforskriftens § 6, slik at også de fordringer som skal dekkes før forsikringskravene motsvares av eiendeler som er angitt i § 6 første ledd.

Kredittilsynet har lagt til grunn at det ved *frivillig* avvikling av selskaper etter forsikringsvirksomhetsloven kapittel 10 ikke er behov for regler om fortrinnsrett, da selskapene i disse tilfellene er solvente og det skal være nok midler til å dekke samtlige krav. Bestemmelsen i § 10-3 om omdanning til annen selskapsform viser riktignok til §§ 11-9 og 11-10 som inneholdt regler om avvikling og overføring av forsikringsbestanden til annet forsikringsselskap. Kapittel 11 i forsikringsvirksomhetsloven er erstattet av kapittel 4 i sikringsloven. De nevnte bestemmelser i kapittel 11 inneholdt bl.a. regler som åpnet for nedsettelse av forsikringskrav ved overføring av forsikringsbestanden til et annet forsikringsselskap etter samtykke fra Kredittilsynet. Kredittilsynet legger til grunn at et selskap som er under avvikling etter kapittel 10 i forsikringsvirksomhetsloven vil måtte settes under administrasjon, dersom det viser seg at det er behov for å sette ned forsikringskravene ved omdanning som nevnt. Reglene om fortrinnsrett i sikringsloven vil således komme til anvendelse.

Etter Kredittilsynets oppfatning er det derfor ut fra implementeringskravet i EØS-avtalen ikke behov for regler i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 10 som gjør fortrinnsretten i sikringsloven § 4-11 gjeldende ved frivillig avvikling. Det er imidlertid behov for å erstatte eller oppheve henvisningene i forsikringsvirksomhetslovens §10-3.

3. Gjennomføring i norsk rett

Da direktivet ikke tar sikte på å harmonisere medlemslandenes regler for reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper innebærer ikke implementeringen vesentlige brudd på

hovedreglene i det norske regelverket. Det er ikke bestemmelser i sikringsloven eller forsikringsvirksomhetsloven som er i strid med de tre hovedprinsippene om "unity", "universality" og "non-discrimination". Dette gjelder både i tilfeller der Norge er hjemland for forsikringsselskaper med filial i annet medlemsland, og i tilfeller der Norge er vertsland for filialer av forsikringsselskaper fra andre land.

Selv om en gjennomføring av direktivet om reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper ikke nødvendigvis gjør endringer i den materielle rettstilstanden, er det som nevnt ovenfor likevel nødvendig med enkelte endringer for å gjennomføre direktivet. Følgende endringer anser Kredittilsynet for nødvendig:

1. en ny forskrift som stiller krav til informasjon mv. ved reorganiseringstiltak og avviklingstiltak (vedlegg 1)
2. endring av kapitalforvaltningsforskriften § 5 (vedlegg 2)

Sikringsloven kapittel 3 og forsikringsvirksomhetsloven § 7-3 inneholder ikke direkte hjemler for å gi en slik forskrift om informasjon mv ved reorganiseringstiltak. Sikringsloven § 4-1 tredje ledd inneholder den nødvendige hjemmel for å gi forskriften ved avviklingstiltak. Kredittilsynet har imidlertid kommet til at det ikke synes å være nødvendig med ytterligere forskriftshjemler i dette tilfellet. Årsaken til dette er at det bare vil være Kredittilsynet selv som vil ha plikt til underrette andre tilsynsmyndigheter og å foreta nødvendig kunngjøring av vedtaket. Slik sett kan regelverket forankres i departementets organisasjons- og instruksjonsmyndighet.

3.1 Forskrift om informasjon ved reorganiseringstiltak og avviklingstiltak for forsikringsselskaper

Nedenfor vil de enkelte bestemmelsene i forskriften bli kommentert. Videre vises det til hvilke bestemmelser i direktivet som blir implementert.

§ 1 Anvendelsesområde

Bestemmelsen implementerer artikkel 1 i direktivet.

Forskriften gjelder ved reorganisering og avvikling av norske forsikringsselskaper som har fått konsesjon av Finansdepartementet. Forskriften er også gjort gjeldende for reassuranseselskaper selvom dette ikke følger av direktivet.

Reglene gjelder videre for filial av utenlandsk forsikringsselskap som har tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge etter forsikringsvirksomhetsloven § 12-1 så langt de passer.

Etter Kredittilsynets oppfatning er det hjemmel for å gi forskriften anvendelse på filialer av tredjeland (forsikringsselskap med hovedsete utenfor EØS) i forsikringsvirksomhetsloven § 12-6 annet ledd. Bestemmelsen gir reglene i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 11 tilsvarende anvendelse så langt de passer for selskapets kapital her i riket. Kapittel 11 ble opphevet ved vedtagelsen av sikringsloven, uten at henvisningen i § 12-6 ble endret. Da det tidligere innholdet i kapittel 11 er videreført uten vesentlige realitetsendringer i sikringslovens 4, legger Kredittilsynet til grunn at reglene i sikringslovens kapittel 4 kommer til anvendelse så langt de passer.

§ 2 Definisjoner

Bestemmelsen er en implementering av artikkel 2 i direktivet.

Bestemmelsen definerer diverse begreper som benyttes i forskriften. Definisjonen av "reorganiseringstiltak" og "avviklingstiltak" bestemmer samtidig anvendelsesområdet for forskriften.

Definisjonen av reorganisering i bokstav a) innebærer at tiltak som iverksettes og som bare får betydning for selskapet som sådant, som hovedregel ikke omfattes av definisjonen. De aktuelle reorganiseringstiltakene må også ha betydning for tredjemenns rettigheter, for at tiltaket skal falle inn under definisjonen. Et eksempel på at tiltak berører tredjemenn er vedtak etter sikringsloven § 3-5 hvor nedsettelse av aksjekapital skjer ved at aksjenes pålydende nedskrives. I de tilfeller vil aksjonærene som tredjemenn bli berørt. Tiltaket som bare berører selskapet vil for eksempel kunne være dersom nedsetting av aksjekapital skjer ved innløsning av aksjer som selskapet selv eier. Det må derfor foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfellet hva vedtaket går ut på, og om forskriften dermed kommer til anvendelse.

§ 3 Underretning til øvrige tilsynsmyndigheter

Bestemmelsen er en implementering av artikkel 5 og 8 i direktivet.

Bestemmelsen gjelder både ved reorganiseringstiltak og avviklingstiltak. Kredittilsynet legger til grunn at tilsynsmyndighetene i alle EØS-land skal underrettes ved slike vedtak.

§ 4 Kunngjøring

Bestemmelsen implementerer artikkel 6 og 14 i direktivet.

Bestemmelsen gjelder både for reorganiseringstiltak og avviklingstiltak. Reorganiseringstiltak som bare berører rettighetene til aksjonærer, medlemmer eller ansatte som sådanne, omfattes ikke av kunngjøringsplikten. Videre er det bare vedtak som kan påklages som må kunngjøres. Det antas at de ovennevnte reorganiseringstiltakene som berører tredjemenn vil være enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningsloven.

§ 5 Underretning til kjente kreditorer

Bestemmelsen implementerer artikkel 15, 17 og 18 i direktivet.

Bestemmelsen gjelder etter Kredittilsynets oppfatning bare ved avviklingstiltak. Bestemmelsen inneholder ikke noe andre krav til informasjon enn det som følger av den norske konkurslovgivningen. Noe som er nytt er imidlertid at informasjonen må gjøres på et offisielt EU-skjema, og at kreditorer med forsikringskrav kan fremme krav på sitt eget språk.

3.2 Endring av i kapitalforvaltningsforskriften § 6

Artikkel 12 i direktivet gjennomføres i norsk rett ved et nytt ledd i kapitalforvaltningsforskriftens § 6 tredje ledd.

Vedlegg:

- Forskrift om informasjon m.v. ved reorganiseringstiltak og avviklingstiltak for forsikringsselskaper
- Forskrift om endringer i forskrift av 23. april 1997 nr. 377 om forsikringsselskapers kapitalforvaltning
- R.dir 2001/17/EF

Forskrift om informasjon m.v. ved reorganiseringstiltak og avviklingstiltak for forsikringsselskaper

Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx med hjemmel i lov av 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 4-1 tredje ledd

§ 1 Anvendelsesområde

Denne forskriften gjelder ved reorganiseringstiltak og avviklingstiltak for forsikringsselskap som har tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet her i riket etter lov av 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 2-1.

For filial av forsikringsselskap med hovedsete utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, som har tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet her i riket etter forsikringsvirksomhetsloven § 12-1, gjelder reglene i denne forskriften tilsvarende så langt de passer.

§ 2 Definisjoner

I denne forskrift menes med:

- a) *reorganiseringstiltak*: vedtak med formål å bevare eller sikre soliditeten til et forsikringsselskap, når vedtaket får eller kan få virkning på eksisterende rettigheter til andre enn forsikringsselskapet selv,
- b) *avviklingstiltak*: vedtak om frivillig og tvungen avvikling av forsikringsselskap, samt nedsetting av krav etter § 4-9 annet ledd i lov av 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner,
- c) *forsikringskrav*: ethvert beløp som et forsikringsselskap skylder forsikrede, forsikringstakere, begunstigede eller enhver skadelidt som kan reise krav direkte mot forsikringsselskapet som følge av en forsikringsavtale. Videre omfattes alle krav etter artikkel 2 (k) i direktiv 2001/17/EF,
- d) *EØS*: Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet.

§ 3 Underretning til øvrige tilsynsmyndigheter

(1) Kredittilsynet skal underrette tilsynsmyndighetene i de øvrige medlemsstater i EØS så snart som mulig før, og senest når det er fattet et vedtak om reorganiseringstiltak eller avviklingstiltak for et forsikringsselskap.

(2) Tilsynsmyndighetene skal også underrettes om vedtaket når det er fattet, og de mulige konkrete følger vedtaket får.

§ 4 Kunngjøring

(1) Kredittilsynet skal straks kunngjøre utdrag av vedtak om reorganiseringstiltak som kan påklages, og avviklingstiltak i Det Europeiske Fellesskaps Tidende. Denne bestemmelse kommer likevel ikke til anvendelse dersom vedtak om reorganiseringstiltak bare berører rettighetene til aksjonærer, medlemmer eller ansatte.

(2) Kunngjøringen skal minst inneholde opplysninger om:

- at Kredittilsynet er hjemlandets kompetente myndighet
- hvilket lands rett som kommer til anvendelse
- administrasjonsstyre dersom dette er oppnevnt
- oppfordring til fordringshaverne om å melde sine krav til administrasjonsstyret innen frist som er fastsatt i forbindelse med avviklingstiltak.

§ 5 *Underretning til kjente kreditorer*

(1) Når avviklingstiltak er innledet, skal Kredittilsynet sørge for at administrasjonsstyret eller avviklingsstyret straks underretter alle kjente kreditorer med fast bosted eller hovedsete i EØS om vedtaket. Underretningen skal skje individuelt ved en skriftlig meddelelse.

(2) Underretningen etter første ledd skal inneholde opplysninger om eventuelle frister og virkningen av fristoversittelse. Det skal også opplyses hvem kreditor skal anmelde fordringer til, herunder om kreditorer med fordringer med fortrinnsrett eller særskilt sikrede krav skal anmelde sine fordringer.

(3) Når kreditor har et forsikringskrav, skal underretningen også opplyse om hvilke generelle følger avviklingstiltaket får for forsikringsavtalen, herunder hvilken dato forsikringsavtalen opphører å gjelde, og de forsikredes rettigheter og plikter med hensyn til forsikringsavtalen.

(4) Ved underretning og kravsanmeldelse etter denne bestemmelsen benyttes det offisielle EU-skjema.

(5) Dersom kreditor har et forsikringskrav, skal underretningen gis på det eller et av de offisielle språk i den medlemsstat, hvor kreditor har fast bosted eller hovedsete. Kreditor med forsikringskrav kan også benytte et av disse språkene ved kravsanmeldelse.

§ 6 *Regelmessig underretning til kreditorene*

Kredittilsynet, administrasjonsstyret eller avviklingsstyret skal regelmessig holde kreditorene orientert om forløpet ved avviklingstiltak av et forsikringsselskap.

§ 7 *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om endringer i forskrift av 23. april 1997 nr. 377 om forsikringsselskapers kapitalforvaltning.

Fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel i lov av 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet §§ 3-5, 7-4, lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2-10 og forskrift av 25. august 1989 nr. 825 om delvis ikrafttredelse av lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet.

I

I forskrift av 23. april 1997 nr. 377 om forsikringsselskapers kapitalforvaltning gjøres følgende endringer:

Nytt tredje ledd i § 6 skal lyde:

Panterettigheter og andre tinglyste rettigheter i selskapets eiendeler skal dekkes av eiendeler som nevnt i første ledd.

II

Forskriften trer i kraft straks.

DIRECTIVE 2001/17/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

of 19 March 2001

on the reorganisation and winding-up of insurance undertakings

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Articles 47(2) and 55 thereof,

Having regard to the proposal from the Commission⁽¹⁾,

Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee⁽²⁾,

Acting in accordance with the procedure laid down in Article 251 of the Treaty⁽³⁾,

Whereas:

(1) First Council Directive 73/239/EEC of 24 July 1973 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to the taking up and pursuit of the business of direct insurance other than life assurance⁽⁴⁾, as supplemented by Directive 92/49/EEC⁽⁵⁾, and the First Council Directive 79/267/EEC of 5 March 1979 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to the taking up and pursuit of the business of direct life assurance⁽⁶⁾, as supplemented by Directive 92/96/EEC⁽⁷⁾, provide for a single

authorisation of the insurance undertakings granted by the home Member State supervisory authority. This single authorisation allows the insurance undertaking to carry out its activities in the Community by means of establishment or free provision of services without any further authorisation by the host Member State and under the sole prudential supervision of the home Member State supervisory authorities.

(2) The insurance directives providing a single authorisation with a Community scope for the insurance undertakings do not contain coordination rules in the event of winding-up proceedings. Insurance undertakings as well as other financial institutions are expressly excluded from the scope of Council Regulation (EC) No 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings⁽⁸⁾. It is in the interest of the proper functioning of the internal market and of the protection of creditors that coordinated rules are established at Community level for winding-up proceedings in respect of insurance undertakings.

(3) Coordination rules should also be established to ensure that the reorganisation measures, adopted by the competent authority of a Member State in order to preserve or restore the financial soundness of an insurance undertaking and to prevent as much as possible a winding-up situation, produce full effects throughout the Community. The reorganisation measures covered by this Directive are those affecting pre-existing rights of parties other than the insurance undertaking itself. The measures provided for in Article 20 of Directive 73/239/EEC and Article 24 of Directive 79/267/EEC should be included within the scope of this Directive provided that they comply with the conditions contained in the definition of reorganisation measures.

(4) This Directive has a Community scope which affects insurance undertakings as defined in Directives 73/239/EEC and 79/267/EEC which have their head office in the Community, Community branches of insurance undertakings which have their head office in third countries and creditors resident in the Community. This Directive should not regulate the effects of the reorganisation measures and winding-up proceedings vis-à-vis third countries.

⁽¹⁾ OJ C 71, 19.3.1987, p. 5, and OJ C 253, 6.10.1989, p. 3.

⁽²⁾ OJ C 319, 30.11.1987, p. 10.

⁽³⁾ Opinion of the European Parliament of 15 March 1989 (OJ C 96, 17.4.1989, p. 99), confirmed on 27 October 1999, Council Common Position of 9 October 2000 (OJ C 344, 1.12.2000, p. 23) and Decision of the European Parliament of 15 February 2001.

⁽⁴⁾ OJ L 228, 16.8.1973, p. 3. Directive as last amended by European Parliament and Council Directive 95/26/EC (OJ L 168, 18.7.1995, p. 7).

⁽⁵⁾ Council Directive 92/49/EEC of 18 June 1992 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to direct insurance other than life assurance and amending Directives 73/239/EEC and 88/357/EEC (third non-life insurance directive) (OJ L 228, 11.8.1992, p. 1).

⁽⁶⁾ OJ L 63, 13.3.1979, p. 1. Directive as last amended by Directive 95/26/EC

⁽⁷⁾ Council Directive 92/96/EEC of 10 November 1992 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to direct life assurance and amending Directives 79/267/EEC and 90/619/EEC (third life assurance directive) (OJ L 360, 9.12.1992, p. 1).

⁽⁸⁾ OJ L 160, 30.6.2000, p. 1.

- (5) This Directive should concern winding-up proceedings whether or not they are founded on insolvency and whether they are voluntary or compulsory. It should apply to collective proceedings as defined by the home Member State's legislation in accordance with Article 9 involving the realisation of the assets of an insurance undertaking and the distribution of their proceeds. Winding-up proceedings which, without being founded on insolvency, involve for the payment of insurance claims a priority order in accordance with Article 10 should also be included in the scope of this Directive. Claims by the employees of an insurance undertaking arising from employment contracts and employment relationships should be capable of being subrogated to a national wage guarantee scheme; such subrogated claims should benefit from the treatment determined by the home Member State's law (*lex concursus*) according to the principles of this Directive. The provisions of this Directive should apply to the different cases of winding-up proceedings as appropriate.
- (6) The adoption of reorganisation measures does not preclude the opening of winding-up proceedings. Winding-up proceedings may be opened in the absence of, or following, the adoption of reorganisation measures and they may terminate with composition or other analogous measures, including reorganisation measures.
- (7) The definition of branch, in accordance with existing insolvency principles, should take account of the single legal personality of the insurance undertaking. The home Member State's legislation should determine the way in which the assets and liabilities held by independent persons who have a permanent authority to act as agent for an insurance undertaking should be treated in the winding-up of an insurance undertaking.
- (8) A distinction should be made between the competent authorities for the purposes of reorganisation measures and winding-up proceedings and the supervisory authorities of the insurance undertakings. The competent authorities may be administrative or judicial authorities depending on the Member State's legislation. This Directive does not purport to harmonise national legislation concerning the allocation of competences between such authorities.
- (9) This Directive does not seek to harmonise national legislation concerning reorganisation measures and winding-up proceedings but aims at ensuring mutual recognition of Member States' reorganisation measures and winding-up legislation concerning insurance undertakings as well as the necessary cooperation. Such mutual recognition is implemented in this Directive through the principles of unity, universality, coordination, publicity, equivalent treatment and protection of insurance creditors.
- (10) Only the competent authorities of the home Member State should be empowered to take decisions on winding-up proceedings concerning insurance undertakings (principle of unity). These proceedings should produce their effects throughout the Community and should be recognised by all Member States. All the assets and liabilities of the insurance undertaking should, as a general rule, be taken into consideration in the winding-up proceedings (principle of universality).
- (11) The home Member State's law should govern the winding-up decision concerning an insurance undertaking, the winding-up proceedings themselves and their effects, both substantive and procedural, on the persons and legal relations concerned, except where this Directive provides otherwise. Therefore all the conditions for the opening, conduct and closure of winding-up proceedings should in general be governed by the home Member State's law. In order to facilitate its application this Directive should include a non-exhaustive list of aspects which, in particular, are subject to the general rule of the home Member State's legislation.
- (12) The supervisory authorities of the home Member State and those of all the other Member States should be informed as a matter of urgency of the opening of winding-up proceedings (principle of coordination).
- (13) It is of utmost importance that insured persons, policy-holders, beneficiaries and any injured party having a direct right of action against the insurance undertaking on a claim arising from insurance operations be protected in winding-up proceedings. Such protection should not include claims which arise not from obligations under insurance contracts or insurance operations but from civil liability caused by an agent in negotiations for which, according to the law applicable to the insurance contract or operation, the agent himself is not responsible under such insurance contract or operation. In order to achieve this objective Member States should ensure special treatment for insurance creditors according to one of two optional methods provided for in this Directive. Member States may choose between granting insurance claims absolute precedence over any other claim with respect to assets representing the technical provisions or granting insurance claims a special rank which may only be preceded by claims on salaries, social security, taxes and rights 'in rem' over the whole assets of the insurance

- undertaking. Neither of the two methods provided for in this Directive impedes a Member State from establishing a ranking between different categories of insurance claims.
- (14) This Directive should ensure an appropriate balance between the protection of insurance creditors and other privileged creditors protected by the Member State's legislation and not harmonise the different systems of privileged creditors existing in the Member States.
- (15) The two optional methods for treatment of insurance claims are considered substantially equivalent. The first method ensures the affectation of assets representing the technical provisions to insurance claims, the second method ensures insurance claims a position in the ranking of creditors which not only affects the assets representing the technical provisions but all the assets of the insurance undertaking.
- (16) Member States which, in order to protect insurance creditors, opt for the method of granting insurance claims absolute precedence with respect to the assets representing the technical provisions should require their insurance undertakings to establish and keep up to date a special register of such assets. Such a register is a useful instrument for identifying the assets affected to such claims.
- (17) In order to strengthen equivalence between both methods of treatment of insurance claims, this Directive should oblige the Member States which apply the method set out in Article 10(1)(b) to require every insurance undertaking to represent, at any moment and independently of a possible winding-up, claims, which according to that method may have precedence over insurance claims and which are registered in the insurance undertaking's accounts, by assets allowed by the insurance directives in force to represent the technical provisions.
- (18) The home Member State should be able to provide that, where the rights of insurance creditors have been subrogated to a guarantee scheme established in such home Member State, claims by that scheme should not benefit from the treatment of insurance claims under this Directive.
- (19) The opening of winding-up proceedings should involve the withdrawal of the authorisation to conduct business granted to the insurance undertaking unless such authorisation has previously been withdrawn.
- (20) The decision to open winding-up proceedings, which may produce effects throughout the Community according to the principle of universality, should have appropriate publicity within the Community. In order to protect interested parties, the decision should be published in accordance with the home Member State's procedures and in the *Official Journal of the European Communities* and, further, by any other means decided by the other Member States' supervisory authorities within their respective territories. In addition to publication of the decision, known creditors who are resident in the Community should be individually informed of the decision and this information should contain at least the elements specified in this Directive. Liquidators should also keep creditors regularly informed of the progress of the winding-up proceedings.
- (21) Creditors should have the right to lodge claims or to submit written observations in winding-up proceedings. Claims by creditors resident in a Member State other than the home Member State should be treated in the same way as equivalent claims in the home Member State without any discrimination on the grounds of nationality or residence (principle of equivalent treatment).
- (22) *This Directive should apply to reorganisation measures adopted by a competent authority of a Member State principles which are similar 'mutatis mutandis' to those provided for in winding-up proceedings. The publication of such reorganisation measures should be limited to the case in which an appeal in the home Member State is possible by parties other than the insurance undertaking itself. When reorganisation measures affect exclusively the rights of shareholders, members or employees of the insurance undertaking considered in those capacities, the competent authorities should determine the manner in which the parties affected should be informed in accordance with relevant legislation.*
- (23) This Directive provides for coordinated rules to determine the law applicable to reorganisation measures and winding-up proceedings of insurance undertakings. *This Directive does not seek to establish rules of private international law determining the law applicable to contracts and other legal relations. In particular, this Directive does not seek to govern the applicable rules on the existence of a contract, the rights and obligations of parties and the evaluation of debts.*
- (24) The general rule of this Directive, according to which reorganisation measures and the winding-up proceedings are governed by the law of the home Member State, should have a series of exceptions in

order to protect legitimate expectations and the certainty of certain transactions in Member States other than the home Member State. Such exceptions should concern the effects of such reorganisation measures or winding-up proceedings on certain contracts and rights, third parties' rights in rem, reservations of title, set-off, regulated markets, detrimental acts, third party purchasers and lawsuits pending.

- (25) The exception concerning the effects of reorganisation measures and winding-up proceedings on certain contracts and rights provided for in Article 19 should be limited to the effects specified therein and should not include any other issues related to reorganisation measures and winding-up proceedings such as the lodging, verification, admission and ranking of claims regarding such contracts and rights, which should be governed by the home Member State's legislation.
- (26) The effects of reorganisation measures or winding-up proceedings on a lawsuit pending should be governed by the law of the Member States in which the lawsuit is pending concerning an asset or a right of which the insurance undertaking has been divested as an exception to the application of the law of the home Member State. The effects of such measures and proceedings on individual enforcement actions arising from these lawsuits should be governed by the home Member State's legislation, according to the general rule of this Directive.
- (27) All persons required to receive or divulge information connected with the procedures of communication provided for in this Directive should be bound by professional secrecy in the same manner as that established in Article 16 of Directive 92/49/EEC and Article 15 of Directive 92/96/EEC, with the exception of any judicial authority to which specific national legislation applies.
- (28) For the sole purpose of applying the provisions of this Directive to reorganisation measures and winding-up proceedings concerning branches situated in the Community of an insurance undertaking whose head office is located in a third country the home Member State should be defined as the Member State in which the branch is located and the supervisory authorities and competent authorities as the authorities of that Member State.
- (29) Where there are branches in more than one Member State of an insurance undertaking whose head office is located outside the Community, each branch should be treated independently with regard to the application of this Directive. In that case the competent authorities, supervisory authorities, administrators and liquidators should endeavour to coordinate their actions,

HAVE ADOPTED THIS DIRECTIVE:

TITLE I

SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

Scope

1. This Directive applies to reorganisation measures and winding-up proceedings concerning insurance undertakings.
2. This Directive also applies, to the extent provided for in Article 30, to reorganisation measures and winding-up proceedings concerning branches in the territory of the Community of insurance undertakings having their head office outside the Community.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Directive:

- (a) 'insurance undertaking' means an undertaking which has received official authorisation in accordance with Article 6 of Directive 73/239/EEC or Article 6 of Directive 79/267/EEC;
- (b) 'branch' means any permanent presence of an insurance undertaking in the territory of a Member State other than the home Member State which carries out insurance business;
- (c) 'reorganisation measures' means measures involving any intervention by administrative bodies or judicial authorities which are intended to preserve or restore the financial situation of an insurance undertaking and which affect pre-existing rights of parties other than the insurance undertaking itself, including but not limited to measures involving the possibility of a suspension of payments, suspension of enforcement measures or reduction of claims;
- (d) 'winding-up proceedings' means collective proceedings involving realising the assets of an insurance undertaking and distributing the proceeds among the creditors, shareholders or members as appropriate, which necessarily involve any intervention by the administrative or the judicial authorities of a Member State, including where the collective proceedings are terminated by a composition or other analogous measure, whether or not they are founded on insolvency or are voluntary or compulsory;

- (e) 'home Member State' means the Member State in which an insurance undertaking has been authorised in accordance with Article 6 of Directive 73/239/EEC or Article 6 of Directive 79/267/EEC;
- (f) 'host Member State' means the Member State other than the home Member State in which an insurance undertaking has a branch;
- (g) 'competent authorities' means the administrative or judicial authorities of the Member States which are competent for the purposes of the reorganisation measures or the winding-up proceedings;
- (h) 'supervisory authorities' means the competent authorities within the meaning of Article 1(k) of Directive 92/49/EEC and of Article 1(l) of Directive 92/96/EEC;
- (i) 'administrator' means any person or body appointed by the competent authorities for the purpose of administering reorganisation measures;
- (j) 'liquidator' means any person or body appointed by the competent authorities or by the governing bodies of an insurance undertaking, as appropriate, for the purpose of administering winding-up proceedings;
- (k) 'insurance claims' means any amount which is owed by an insurance undertaking to insured persons, policy holders, beneficiaries or to any injured party having direct right of action against the insurance undertaking and which arises from an insurance contract or from any operation provided for in Article 1(2) and (3), of Directive 79/267/EEC in direct insurance business, including amounts set aside for the aforementioned persons, when some elements of the debt are not yet known. The premiums owed by an insurance undertaking as a result of the non-conclusion or cancellation of these insurance contracts and operations in accordance with the law applicable to such contracts or operations before the opening of the winding-up proceedings shall also be considered insurance claims.

TITLE II

REORGANISATION MEASURES

Article 3

Scope

This Title applies to the reorganisation measures defined in Article 2(c).

Article 4

Adoption of reorganisation measures — Applicable law

1. Only the competent authorities of the home Member State shall be entitled to decide on the reorganisation measures with respect to an insurance undertaking, including its branches in other Member States. The reorganisation measures shall not preclude the opening of winding-up proceedings by the home Member State.
2. The reorganisation measures shall be governed by the laws, regulations and procedures applicable in the home Member State, unless otherwise provided in Articles 19 to 26.
3. The reorganisation measures shall be fully effective throughout the Community in accordance with the legislation of the home Member State without any further formalities, including against third parties in other Member States, even if the legislation of those other Member States does not provide for such reorganisation measures or alternatively makes their implementation subject to conditions which are not fulfilled.
4. The reorganisation measures shall be effective throughout the Community once they become effective in the Member State where they have been taken.

Article 5

Information to the supervisory authorities

The competent authorities of the home Member State shall inform as a matter of urgency the home Member State's supervisory authorities of their decision on any reorganisation measure, where possible before the adoption of such a measure and failing that immediately thereafter. The supervisory authorities of the home Member State shall inform as a matter of urgency the supervisory authorities of all other Member States of the decision to adopt reorganisation measures including the possible practical effects of such measures.

Article 6

Publication

1. Where an appeal is possible in the home Member State against a reorganisation measure, the competent authorities of the home Member State, the administrator or any person entitled to do so in the home Member State shall make public its decision on a reorganisation measure in accordance with the publication procedures provided for in the home Member

State and, furthermore, publish in the *Official Journal of the European Communities* at the earliest opportunity an extract from the document establishing the reorganisation measure. The supervisory authorities of all the other Member States which have been informed of the decision on a reorganisation measure pursuant to Article 5 may ensure the publication of such decision within their territory in the manner they consider appropriate.

2. The publications provided for in paragraph 1 shall also specify the competent authority of the home Member State, the applicable law as provided in Article 4(2) and the administrator appointed, if any. They shall be carried out in the official language or in one of the official languages of the Member State in which the information is published.

3. The reorganisation measures shall apply regardless of the provisions concerning publication set out in paragraphs 1 and 2 and shall be fully effective as against creditors, unless the competent authorities of the home Member State or the law of that State provide otherwise.

4. When reorganisation measures affect exclusively the rights of shareholders, members or employees of an insurance undertaking, considered in those capacities, this Article shall not apply unless the law applicable to these reorganisation measures provides otherwise. The competent authorities shall determine the manner in which the interested parties affected by such reorganisation measures shall be informed in accordance with the relevant legislation.

Article 7

Information to known creditors — Right to lodge claims

1. Where the legislation of the home Member State requires lodgement of a claim with a view to its recognition or provides for compulsory notification of a reorganisation measure to creditors who have their normal place of residence, domicile or head office in that State, the competent authorities of the home Member State or the administrator shall also inform known creditors who have their normal place of residence, domicile or head office in another Member State, in accordance with the procedures laid down in Articles 15 and 17(1).

2. Where the legislation of the home Member State provides for the right of creditors who have their normal place of residence, domicile or head office in that State to lodge claims or to submit observations concerning their claims, creditors who have their normal place of residence, domicile or head office in another Member State shall have the same right to lodge claims or submit observations in accordance with the procedures laid down in Articles 16 and 17(2).

TITLE III

WINDING-UP PROCEEDINGS

Article 8

Opening of winding-up proceedings — Information to the supervisory authorities

1. Only the competent authorities of the home Member State shall be entitled to take a decision concerning the opening of winding-up proceedings with regard to an insurance undertaking, including its branches in other Member States. This decision may be taken in the absence, or following the adoption, of reorganisation measures.

2. A decision adopted according to the home Member State's legislation concerning the opening of winding-up proceedings of an insurance undertaking, including its branches in other Member States, shall be recognised without further formality within the territory of all other Member States and shall be effective there as soon as the decision is effective in the Member State in which the proceedings are opened.

3. The supervisory authorities of the home Member State shall be informed as a matter of urgency of the decision to open winding-up proceedings, if possible before the proceedings are opened and failing that immediately thereafter. The supervisory authorities of the home Member State shall inform as a matter of urgency the supervisory authorities of all other Member States of the decision to open winding-up proceedings including the possible practical effects of such proceedings.

Article 9

Applicable law

1. The decision to open winding-up proceedings with regard to an insurance undertaking, the winding-up proceedings and their effects shall be governed by the laws, regulations and administrative provisions applicable in its home Member State unless otherwise provided in Articles 19 to 26.

2. The law of the home Member State shall determine in particular:

- (a) the assets which form part of the estate and the treatment of assets acquired by, or devolving on, the insurance undertaking after the opening of the winding-up proceedings;
- (b) the respective powers of the insurance undertaking and the liquidator;
- (c) the conditions under which set-off may be invoked;

- (d) the effects of the winding-up proceedings on current contracts to which the insurance undertaking is party;
- (e) the effects of the winding-up proceedings on proceedings brought by individual creditors, with the exception of lawsuits pending as provided for in Article 26;
- (f) the claims which are to be lodged against the insurance undertaking's estate and the treatment of claims arising after the opening of winding-up proceedings;
- (g) the rules governing the lodging, verification and admission of claims;
- (h) the rules governing the distribution of proceeds from the realisation of assets, the ranking of claims, and the rights of creditors who have obtained partial satisfaction after the opening of winding-up proceedings by virtue of a right in rem or through a set-off;
- (i) the conditions for and the effects of closure of winding-up proceedings, in particular by composition;
- (j) creditors' rights after the closure of winding-up proceedings;
- (k) who is to bear the cost and expenses incurred in the winding-up proceedings;
- (l) the rules relating to the voidness, voidability or unenforceability of legal acts detrimental to all the creditors.

Article 10

Treatment of insurance claims

1. Member States shall ensure that insurance claims take precedence over other claims on the insurance undertaking according to one or both of the following methods:

- (a) insurance claims shall, with respect to assets representing the technical provisions, take absolute precedence over any other claim on the insurance undertaking;
- (b) insurance claims shall, with respect to the whole of the insurance undertaking's assets, take precedence over any other claim on the insurance undertaking with the only possible exception of:
  - (i) claims by employees arising from employment contracts and employment relationships,
  - (ii) claims by public bodies on taxes,

(iii) claims by social security systems,

(iv) claims on assets subject to rights in rem.

2. Without prejudice to paragraph 1, Member States may provide that the whole or a part of the expenses arising from the winding-up procedure, as defined by their national legislation, shall take precedence over insurance claims.

3. Member States which have opted for the method provided for in paragraph 1(a) shall require that insurance undertakings establish and keep up to date a special register in line with the provisions set out in the Annex.

Article 11

Subrogation to a guarantee scheme

The home Member State may provide that, where the rights of insurance creditors have been subrogated to a guarantee scheme established in that Member State, claims by that scheme shall not benefit from the provisions of Article 10(1).

Article 12

Representation of preferential claims by assets

By way of derogation from Article 18 of Directive 73/239/EEC and Article 21 of Directive 79/267/EEC, Member States which apply the method set out in Article 10(1)(b) of this Directive shall require every insurance undertaking to represent, at any moment and independently from a possible winding-up, the claims which may take precedence over insurance claims pursuant to Article 10(1)(b) and which are registered in the insurance undertaking's accounts, by assets mentioned in Article 21 of Directive 92/49/EEC and Article 21 of Directive 92/96/EEC.

Article 13

Withdrawal of the authorisation

1. Where the opening of winding-up proceedings is decided in respect of an insurance undertaking, the authorisation of the insurance undertaking shall be withdrawn, except to the extent necessary for the purposes of paragraph 2, in accordance with the procedure laid down in Article 22 of Directive 73/239/EEC and Article 26 of Directive 79/267/EEC, if the authorisation has not been previously withdrawn.

2. The withdrawal of authorisation pursuant to paragraph 1 shall not prevent the liquidator or any other person entrusted

by the competent authorities from carrying on some of the insurance undertakings' activities in so far as that is necessary or appropriate for the purposes of winding-up. The home Member State may provide that such activities shall be carried on with the consent and under the supervision of the supervisory authorities of the home Member State.

Article 14

Publication

1. The competent authority, the liquidator or any person appointed for that purpose by the competent authority shall publish the decision to open winding-up proceedings in accordance with the publication procedures provided for in the home Member State and also publish an extract from the winding-up decision in the *Official Journal of the European Communities*. The supervisory authorities of all the other Member States which have been informed of the decision to open winding-up proceedings in accordance with Article 8(3) may ensure the publication of such decision within their territories in the manner they consider appropriate.

2. The publication of the decision to open winding-up proceedings provided for in paragraph 1 shall also specify the competent authority of the home Member State, the applicable law and the liquidator appointed. It shall be in the official language or in one of the official languages of the Member State in which the information is published.

Article 15

Information to known creditors

1. When winding-up proceedings are opened, the competent authorities of the home Member State, the liquidator or any person appointed for that purpose by the competent authorities shall without delay individually inform by written notice each known creditor who has his normal place of residence, domicile or head office in another Member State thereof.

2. The notice referred to in paragraph 1 shall in particular deal with time limits, the penalties laid down with regard to those time limits, the body or authority empowered to accept the lodgement of claims or observations relating to claims and the other measures laid down. The notice shall also indicate whether creditors whose claims are preferential or secured in rem need to lodge their claims. In the case of insurance claims, the notice shall further indicate the general effects of the winding-up proceedings on the insurance contracts, in particular, the date on which the insurance contracts or the operations will cease to produce effects and the rights and duties of insured persons with regard to the contract or operation.

Article 16

Right to lodge claims

1. Any creditor who has his normal place of residence, domicile or head office in a Member State other than the home Member State, including Member States' public authorities, shall have the right to lodge claims or to submit written observations relating to claims.

2. The claims of all creditors who have their normal place of residence, domicile or head office in a Member State other than the home Member State, including the aforementioned authorities, shall be treated in the same way and accorded the same ranking as claims of an equivalent nature lodgeable by creditors who have their normal place of residence, domicile or head office in the home Member State.

3. Except in cases where the law of the home Member State allows otherwise, a creditor shall send copies of supporting documents, if any, and shall indicate the nature of the claim, the date on which it arose and the amount, whether he alleges preference, security in rem or reservation of title in respect of the claim and what assets are covered by his security. The precedence granted to insurance claims by Article 10 need not be indicated.

Article 17

Languages and form

1. The information in the notice referred to in Article 15 shall be provided in the official language or one of the official languages of the home Member State. For that purpose a form shall be used bearing the heading 'Invitation to lodge a claim; time limits to be observed' or, where the law of the home Member State provides for the submission of observations relating to claims, 'Invitation to submit observations relating to a claim; time limits to be observed', in all the official languages of the European Union.

However, where a known creditor is a holder of an insurance claim, the information in the notice referred to in Article 15 shall be provided in the official language or one of the official languages of the Member State in which the creditor has his normal place of residence, domicile or head office.

2. Any creditor who has his normal place of residence, domicile or head office in a Member State other than the home Member State may lodge his claim or submit observations relating to his claim in the official language or one of the official languages of that other Member State. However, in that event the lodgement of his claim or the submission of observations on his claim, as appropriate, shall bear the heading 'Lodgement of claim' or 'Submission of observations relating to claims', as appropriate, in the official language or one of the official languages of the home Member State.

Article 18

Regular information to the creditors

1. Liquidators shall keep creditors regularly informed, in an appropriate manner, in particular regarding the progress of the winding-up.
2. The supervisory authorities of the Member States may request information on developments in the winding-up procedure from the supervisory authorities of the home Member State.

TITLE IV

PROVISIONS COMMON TO REORGANISATION MEASURES AND WINDING-UP PROCEEDINGS

Article 19

Effects on certain contracts and rights

By way of derogation from Articles 4 and 9, the effects of the opening of reorganisation measures or of winding-up proceedings on the contracts and rights specified below shall be governed by the following rules:

- (a) employment contracts and employment relationships shall be governed solely by the law of the Member State applicable to the employment contract or employment relationship;
- (b) a contract conferring the right to make use of or acquire immovable property shall be governed solely by the law of the Member State in whose territory the immovable property is situated;
- (c) rights of the insurance undertaking with respect to immovable property, a ship or an aircraft subject to registration in a public register shall be governed by the law of the Member State under whose authority the register is kept.

Article 20

Third parties' rights in rem

1. The opening of reorganisation measures or winding-up proceedings shall not affect the rights in rem of creditors or third parties in respect of tangible or intangible, movable or immovable assets — both specific assets and collections of indefinite assets as a whole which change from time to time — belonging to the insurance undertaking which are situated within the territory of another Member State at the time of the opening of such measures or proceedings.

2. The rights referred to in paragraph 1 shall in particular mean:

- (a) the right to dispose of assets or have them disposed of and to obtain satisfaction from the proceeds of or income from those assets, in particular by virtue of a lien or a mortgage;
- (b) the exclusive right to have a claim met, in particular a right guaranteed by a lien in respect of the claim or by assignment of the claim by way of a guarantee;
- (c) the right to demand the assets from, and/or to require restitution by, anyone having possession or use of them contrary to the wishes of the party so entitled;
- (d) a right in rem to the beneficial use of assets.

3. The right, recorded in a public register and enforceable against third parties, under which a right in rem within the meaning of paragraph 1 may be obtained, shall be considered a right in rem.

4. Paragraph 1 shall not preclude actions for voidness, voidability or unenforceability referred to in Article 9(2)(l).

Article 21

Reservation of title

1. The opening of reorganisation measures or winding-up proceedings against an insurance undertaking purchasing an asset shall not affect the seller's rights based on a reservation of title where at the time of the opening of such measures or proceedings the asset is situated within the territory of a Member State other than the State in which such measures or proceedings were opened.

2. The opening of reorganisation measures or winding-up proceedings against an insurance undertaking selling an asset, after delivery of the asset, shall not constitute grounds for rescinding or terminating the sale and shall not prevent the purchaser from acquiring title where at the time of the opening of such measures or proceedings the asset sold is situated within the territory of a Member State other than the State in which such measures or proceedings were opened.

3. Paragraphs 1 and 2 shall not preclude actions for voidness, voidability or unenforceability referred to in Article 9(2)(l).

*Article 22***Set-off**

1. The opening of reorganisation measures or winding-up proceedings shall not affect the right of creditors to demand the set-off of their claims against the claims of the insurance undertaking, where such a set-off is permitted by the law applicable to the insurance undertaking's claim.

2. Paragraph 1 shall not preclude actions for voidness, voidability or unenforceability referred to in Article 9(2)(l).

(a) an immovable asset,

(b) a ship or an aircraft subject to registration in a public register, or

(c) transferable or other securities whose existence or transfer presupposes entry in a register or account laid down by law or which are placed in a central deposit system governed by the law of a Member State,

the validity of that act shall be governed by the law of the Member State within whose territory the immovable asset is situated or under whose authority the register, account or system is kept.

*Article 23***Regulated markets**

1. Without prejudice to Article 20 the effects of a reorganisation measure or the opening of winding-up proceedings on the rights and obligations of the parties to a regulated market shall be governed solely by the law applicable to that market.

2. Paragraph 1 shall not preclude any action for voidness, voidability, or unenforceability referred to in Article 9(2)(l) which may be taken to set aside payments or transactions under the law applicable to that market.

*Article 24***Detrimental acts**

Article 9(2)(l) shall not apply, where a person who has benefited from a legal act detrimental to all the creditors provides proof that:

(a) the said act is subject to the law of a Member State other than the home Member State, and

(b) that law does not allow any means of challenging that act in the relevant case.

*Article 25***Protection of third-party purchasers**

Where, by an act concluded after the adoption of a reorganisation measure or the opening of winding-up proceedings, an insurance undertaking disposes, for a consideration, of:

*Article 26***Lawsuits pending**

The effects of reorganisation measures or winding-up proceedings on a pending lawsuit concerning an asset or a right of which the insurance undertaking has been divested shall be governed solely by the law of the Member State in which the lawsuit is pending.

*Article 27***Administrators and liquidators**

1. The administrator's or liquidator's appointment shall be evidenced by a certified copy of the original decision appointing him or by any other certificate issued by the competent authorities of the home Member State.

A translation into the official language or one of the official languages of the Member State within the territory of which the administrator or liquidator wishes to act may be required. No legalisation or other similar formality shall be required.

2. Administrators and liquidators shall be entitled to exercise within the territory of all the Member States all the powers which they are entitled to exercise within the territory of the home Member State. Persons to assist or, where appropriate, represent administrators and liquidators may be appointed, according to the home Member State's legislation, in the course of the reorganisation measure or winding-up proceedings, in particular in host Member States and, specifically, in order to help overcome any difficulties encountered by creditors in the host Member State.

3. In exercising his powers according to the home Member State's legislation, an administrator or liquidator shall comply with the law of the Member States within whose territory he wishes to take action, in particular with regard to procedures

for the realisation of assets and the informing of employees. Those powers may not include the use of force or the right to rule on legal proceedings or disputes.

Article 28

Registration in a public register

1. The administrator, liquidator or any other authority or person duly empowered in the home Member State may request that a reorganisation measure or the decision to open winding-up proceedings be registered in the land register, the trade register and any other public register kept in the other Member States.

However, if a Member State prescribes mandatory registration, the authority or person referred to in subparagraph 1 shall take all the measures necessary to ensure such registration.

2. The costs of registration shall be regarded as costs and expenses incurred in the proceedings.

Article 29

Professional secrecy

All persons required to receive or divulge information in connection with the procedures of communication laid down in Articles 5, 8 and 30 shall be bound by professional secrecy, in the same manner as laid down in Article 16 of Directive 92/49/EEC and Article 15 of Directive 92/96/EEC, with the exception of any judicial authorities to which existing national provisions apply.

Article 30

Branches of third country insurance undertakings

1. Notwithstanding the definitions laid down in Article 2(e), (f) and (g) and for the purpose of applying the provisions of this Directive to the reorganisation measures and winding-up proceedings concerning a branch situated in a Member State of an insurance undertaking whose head office is located outside the Community:

(a) 'home Member State' means the Member State in which the branch has been granted authorisation according to Article 23 of Directive 73/239/EEC and Article 27 of Directive 79/267/EEC, and

(b) 'supervisory authorities' and 'competent authorities' mean such authorities of the Member State in which the branch was authorised.

2. When an insurance undertaking whose head office is outside the Community has branches established in more than one Member State, each branch shall be treated independently with regard to the application of this Directive. The competent authorities and the supervisory authorities of these Member States shall endeavour to coordinate their actions. Any administrators or liquidators shall likewise endeavour to coordinate their actions.

Article 31

Implementation of this Directive

1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive before 20 April 2003. They shall forthwith inform the Commission thereof.

When Member States adopt these measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by Member States.

2. National provisions adopted in application of this Directive shall apply only to reorganisation measures or winding-up proceedings adopted or opened after the date referred to in paragraph 1. Reorganisation measures adopted or winding up proceedings opened before that date shall continue to be governed by the law that was applicable to them at the time of adoption or opening.

3. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of domestic law which they adopt in the field governed by this Directive.

Article 32

Entry into force

This Directive shall enter into force on the day of its publication in the *Official Journal of the European Communities*.

Article 33

Addressees

This Directive is addressed to the Member States.

Done at Brussels, 19 March 2001.

For the European Parliament

The President

N. FONTAINE

For the Council

The President

A. LINDH

ANNEX

SPECIAL REGISTER REFERRED TO IN ARTICLE 10(3)

1. Every insurance undertaking must keep at its head office a special register of the assets used to cover the technical provisions calculated and invested in accordance with the home Member State's rules.
  2. Where an insurance undertaking transacts both non-life and life business, it must keep at its head office separate registers for each type of business. However, where a Member State authorises insurance undertakings to cover life and the risks listed in points 1 and 2 of Annex A to Directive 73/239/EEC, it may provide that those insurance undertakings must keep a single register for the whole of their activities.
  3. The total value of the assets entered, valued in accordance with the rules applicable in the home Member State, must at no time be less than the value of the technical provisions
  4. Where an asset entered in the register is subject to a right in rem in favour of a creditor or a third party, with the result that part of the value of the asset is not available for the purpose of covering commitments, that fact is recorded in the register and the amount not available is not included in the total value referred to in point 3.
  5. Where an asset employed to cover technical provisions is subject to a right in rem in favour of a creditor or a third party, without meeting the conditions of point 4, or where such an asset is subject to a reservation of title in favour of a creditor or of a third party or where a creditor has a right to demand the set-off of his claim against the claim of the insurance undertaking, the treatment of such asset in case of the winding-up of the insurance undertaking with respect to the method provided for in Article 10(1)(a) shall be determined by the legislation of the home Member State except where Articles 20, 21 or 22 apply to that asset.
  6. The composition of the assets entered in the register in accordance with points 1 to 5, at the time when winding-up proceedings are opened, must not thereafter be changed and no alteration other than the correction of purely clerical errors must be made in the registers, except with the authorisation of the competent authority.
  7. Notwithstanding point 6, the liquidators must add to the said assets the yield therefrom and the value of the pure premiums received in respect of the class of business concerned between the opening of the winding-up proceedings and the time of payment of the insurance claims or until any transfer of portfolio is effected.
  8. If the product of the realisation of assets is less than their estimated value in the registers, the liquidators must be required to justify this to the home Member States' competent authorities.
  9. The supervisory authorities of the Member States must take appropriate measures to ensure full application by the insurance undertakings of the provisions of this Annex.
-

200104962-6

Arkiv. 371-2

U. P. M. R. Y
K. A. A
S. H. K

Kredittilsynet
Postboks 100 Bryn
0611 OSLO

Deres ref
2001/4962

Vår ref
01/1886 FM ToM

Dato
7.10.2002

Gjennomføring av direktiv 2001/17/EF i norsk rett

Det vises til tidligere korrespondanse i saken, senest Kredittilsynets brev til Finansdepartementet av 23. mai 2001.

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/17/EF om reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper vil om kort tid innlemmes i EØS-avtalen. Gjennomføringsfristen for direktivet er 20. april 2003.

Det bes om at Kredittilsynet utarbeider utkast til høringsnotat som vil kunne gjennomføre de regelverksendringer i norsk rett som er nødvendige for å sikre full gjennomføring av direktivet.

Av hensyn til fremdriften i saken bes om tilbakemelding innen 1. desember 2002.

Med hilsen

Jan Bjørland
ekspedisjonssjef

Tore Mydsk
avdelingsdirektør